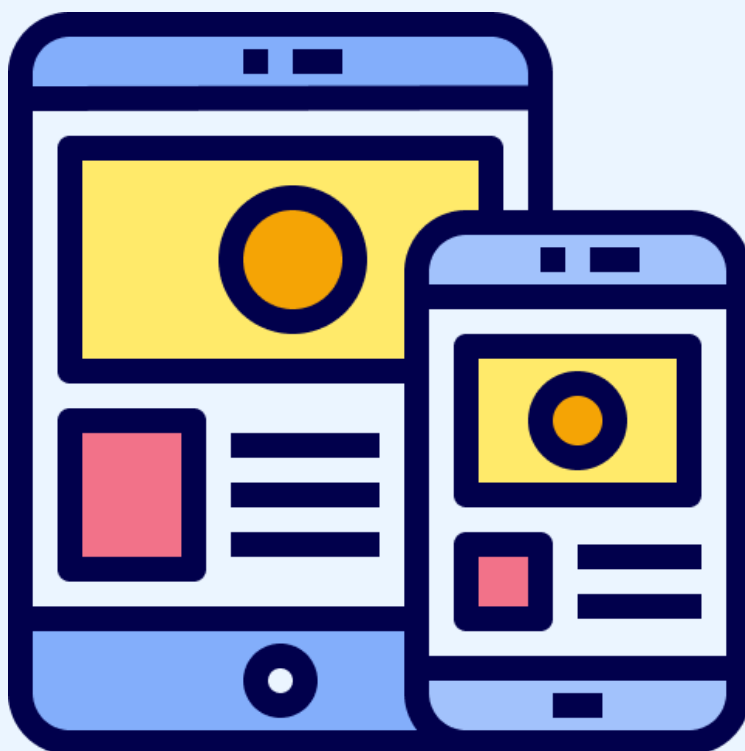

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

ДАЙДЖЕСТ МОЛОДІЖНОГО КОМІТЕТУ НААУ – UNBA NEXTGEN НА ТЕМУ «ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ»

Випуск за травень 2020 року

Молодіжний комітет НААУ – UNBA NextGen

2020

ЗМІСТ

I. ПРО UNBA NEXTGEN

1.1. Інформаційна довідка про Комітет	1
1.2. Головні новини Комітету	1

II. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ

2.1. Актуальність теми	5
2.2. Статті членів Ради «UNBA NextGen» (короткий виклад змісту та покликання на повну версію статті).....	5
Функціонування підсистеми «Електронний суд». Про ЄСІТС та суд у режимі відеоконференцій.....	5
Використання електронного цифрового підпису у спілкуванні з податковою службою.....	5
Електронні документи: використання в господарській діяльності та суді.....	6
Діджиталізація в умовах пандемії COVID-19. Електронний цифровий підпис як інструмент доступу до правосуддя.....	7
Висновки.....	7

Редактори: Барбашин С. Д., Григоренко Ю. С., Кіптенко Н. Г., Мироненко-Шульган О.М., Черемис А. В.

Контакти: 04070, м. Київ, вулиця Борисоглібська, 3, 2-й поверх

Молодіжний комітет НААУ – UNBA NextGen

Голова Комітету: Барбашин С. Д.

I. ПРО UNBA NEXTGEN

1.1. Інформаційна довідка про Комітет

Молодіжний комітет НААУ – UNBA NextGen є постійно діючим колегіальним дорадчим органом, утвореним при Національній асоціації адвокатів України відповідно до Рішення РАУ № 94 від 02 червня 2018 року.

За 2 роки своєї діяльності NextGen продовжує об'єднувати та підтримувати молодих адвокатів, будуючи платформу для організації різних форм підвищення кваліфікації, нетворкінгу, заходів із адвокатами-старійшинами, для перейняття досвіду і традицій тощо.

Молодіжний комітет UNBA NextGen відкритий для кожного молодого адвоката, і, якщо Ти маєш цікаві ідеї та пропозиції, то долучайся до нас.

Давай розвиватися разом! (Для вступу в Комітет переходь за покликанням: <https://goo.su/10Ft>).

Будьте в курсі всіх новин та подій – слідкуйте за нами в соціальних мережах та месенджерах:

Сторінка UNBA NextGen у Фейсбук: <https://facebook.com/unbanextgen>

Телеграм-канал UNBA NextGen: https://t.me/unba_nextgen

1.2. Головні новини Комітету

Молодіжний комітет НААУ – «UNBA NextGen» очолив Сергій Барбашин – адвокат, заступник голови Комітету з інтелектуальної власності НААУ, керуючий партнер Trustme Law Firm. До призначення був членом Ради комітету «UNBA NextGen» із дня його створення та брав активну участь у його діяльності.

Сергій Барбашин зазначив: «Ми розбудовуємо простір для вільного та неформального спілкування молодих адвокатів. Наша мета – слідувати сучасним тенденціям та не забувати про традиції адвокатських поколінь».

Публікація на сайті НААУ: <https://goo.su/10Fu>.

Заступниця Голови Комітету – Катерина Ковалевська – адвокатка, керуюча АБ «КАТЕРИНИ КОВАЛЕВСЬКОЇ», випускниця першої сотні програми професійного розвитку «Адвокат майбутнього» та міжнародної програми «Практичний курс з верховенства права».

Знайомтеся, це команда UNBA NextGen 2020 станом на травень! До складу Ради молодіжного комітету входять адвокати: Голова Комітету – Сергій Барбашин, Заступниця Голови – Катерина Ковалевська, члени Ради: Таїсія Білоцька, Юрій Григоренко, Дмитро Кирплук, Наталія Кіптенко, Олег Клим'юк, Олена Мироненко-Шульган, Валентин Рижак та регіональні представники, які є додатковими членами Ради Комітету: Алла Філатова (представник NextGen у Рівному), Володимир Мацко (представник NextGen в Одесі), Алевтина Башкеєва (представник NextGen у Дніпрі), Тетяна Киридюк (представник NextGen в Чернівцях), Вадим Гречківський (представник NextGen у Житомирі), Сергій Гуревський (представник NextGen у Закарпатті).

Молодіжний комітет UNBA NextGen відкритий для кожного молодого адвоката. Маєш цікаві ідеї та пропозиції – долучайся до нас!

14 лютого цього року членів ради молодіжного комітету NextGen було запрошено на засідання Ради адвокатів України, що відбулося в Києві у приміщенні Національної асоціації адвокатів України.

У порядку денному засідання – питання про діяльність Національної асоціації адвокатів України та органів адвокатського самоврядування, забезпечення прав і гарантій адвокатської діяльності.

«Це був чудовий та дивовижний досвід, важливість якого складно переоцінити. Як на мене, кожен молодий адвокат має брати участь в органах адвокатського самоврядування для того, щоб створювати нову адвокатуру вже сьогодні. Для цього Національна асоціація адвокатів України сприяє залученню молоді та надає можливості для професійного розвитку. Комітет NextGen відкритий для всіх молодих адвокатів України. Колеги, приєднуйтесь!» – зазначила член ради комітету Олена Мироненко-Шульган.

Публікація на сайті НААУ за покликанням: <https://goo.su/10fV>

На початку 2020 року у складі Комітету відбулися деякі зміни, зокрема до активної участі в Комітеті долучилося чимало молодих адвокатів, які мають багато нових ідей та проєктів.

Станом на сьогодні UNBA NextGen визначив свої головні пріоритети в роботі, як-от:

1. «Hello, it's UNBA»

Заходи цього напрямку скеровані на поширення серед молодих адвокатів інформації про Національну асоціацію адвокатів України, Раду адвокатів України, Ради адвокатів у регіонах, їхній склад та діяльність. Це й зустрічі молодих адвокатів із представниками Ради адвокатів регіону, відвідування засідань Ради адвокатів України, наради з керівництвом НААУ, розповсюдження інформаційних листів/відео про діяльність органів адвокатського самоврядування серед молодих адвокатів.

Молодіжний комітет – «UNBA NextGen» відійшов від стандартних та консервативних заходів із підвищення кваліфікації адвокатів та запропонував проводити їх у форматі дискусій й обговорень проблем застосування норм права, важливих аспектів діяльності сучасних адвокатів, які працюють не лише в столиці а й в регіонах.

Відповідальні за напрям: Юрій Григоренко, Олена Мироненко-Шульган.

2. «In traditions we trust»

Адвокатура України сьогодні – єдина та велика сім'я, і, як у кожній родині, у ній є свої старші наставники, що можуть поділитися своїм досвідом, напрацюваннями, дати слушну пораду молодим адвокатам, оскільки основні принципи моралі та професійної етики залишаються незмінними. Національною асоціацією адвокатів України створено Раду старійшин адвокатів, до якої входять легенди адвокатури, серед яких: Башенко Станіслав Всеволодович, Бронз Йосип Львович, Голянд Юхим Ілліч, Ковальов Сергій Вячеславович, Ковальова Олександра Михайлівна, Ковбасінська Галина Василівна, Маланюк Микола Михайлович, Міщенко Валерій Васильович, Павлишин Богдан Якович, Пільгуй Микола Олексійович, Ромаданова Галина Григорівна, Снігур Нелла Миколаївна, Терещенко Ольга Василівна. Зважаючи на це, одним із пріоритетних напрямів своєї діяльності Молодіжний комітет обрав організацію зустрічей молодих адвокатів зі корифеями адвокатури України, впровадження програми наставництва.

Відповідальний за напрям: Валентин Рижак.

3. «In young we trust»

UNBA NextGen дбає про майбутнє покоління, а тому ініціює організацію низки заходів для молоді. Зокрема, це й зустрічі представників комітету зі студентами та юристами у ЗВО (а також на базі ВША), проведення для них (за сприяння комітету), ознайомлювальних лекцій, тематичних майстер-класів, регіональних рад адвокатів, організація конкурсів і змагань на юридичну тематику, отримання рекомендацій від ЗВО щодо кращих студентів для можливого стажування та/або потенційного працевлаштування тощо. Указані заходи спрямовані на популяризацію адвокатської професії серед студентів закладів вищої освіти, налагодження діалогу з юристами-практиками.

Відповідальні за напрям: Олена Мироненко-Шульган, Дмитро Кирплук.

4. «In networking (each other) we trust»

Молодіжний комітет організовує і проводить також неформальні заходи, що дає змогу багатьом нашим колегам не лише поділитися досвідом, а й отримати нові знайомства та розпочати спільні проекти, що, беззаперечно, сприяє об'єднанню та укріпленню адвокатської родини. Це насамперед спортивні змагання, у тому числі, спільні тренування, допомога у створенні команд для участі у всеукраїнських турнірах; розважальні ігри («Мафія», «Що? Де? Коли?» тощо), танцювальні вечори, спільні кіноперегляди; заходи з розвитку корисних навичок (навчання стрільби, надання першої медичної допомоги, навчання основам стилю, майстер-класи з приготування солодощів, оригамі тощо).

5. Навчальні заходи та розвиток soft skills

UNBA NextGen – це один із комітетів НААУ, який провів найбільшу кількість професійних заходів із підвищення кваліфікації для адвокатів відповідно до нового Порядку. Однак UNBA NextGen розуміє, що світ постійно змінюється та адвокатам, особливо молодим, потрібні навички з юридичного маркетингу, PR й ораторського мистецтва. Саме такими знаннями продовжать ділитися затребувані лектори з нашими правозахисниками. Сучасному адвокату замало володіти лише знанням матеріального та процесуального права, він повинен знати, як не потрапити в пастку й не стати жертвою в інформаційному полі, як налагодити комунікацію з клієнтами, суддями, прокурорами, слідчими, як тримати себе в ресурсному стані. Комітет UNBA NextGen складається з молодих та досвідчених правозахисників, що вже пройшли певний професійний шлях та мають фаховий і життєвий досвід, яким охоче поділяться з молодими колегами.

Заходи цього напрямку зорієнтовані на розвиток професійних (hard skills) та «м'яких» навичок молодих адвокатів (уміння комунікувати, будувати та просувати власний бренд, грамотно писати). Це і сертифіковані проекти (з балами), які проводять спільно з Вищою школою адвокатури (платні заходи), а також ті, що реалізуються силами Комітету (майстер-класи, семінари, круглі столи з актуальних питань адвокатської етики, налагодження комунікації з клієнтами й іншими учасниками справи, побудови особистого бренду, маркетингу (безоплатні заходи); курси ораторського мистецтва, англійської мови, написання юридичних документів, зустрічі з ТОП партнерами юридичних компаній.

Відповідальні за напрям: члени Ради Комітету.

6. Міжнародна співпраця

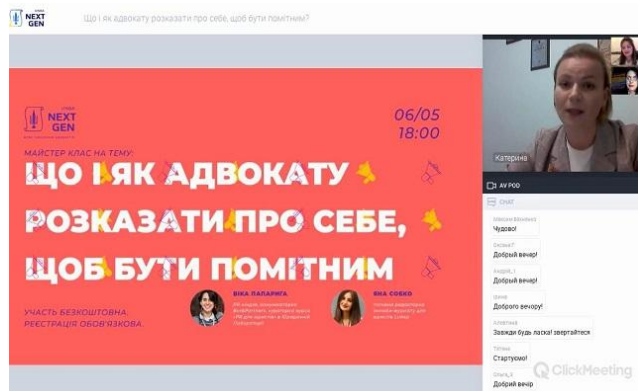
Напрямок передбачає участь активних учасників Комітету в міжнародних конференціях, форумах, що організовані та проводяться міжнародними організаціями, учасниками яких є/не є НААУ та/або молодіжний комітет UNBA

NEXTGEN.

У 2019 році завдяки активній діяльності учасників комітету UNBA цього NextGen ми стали частиною Європейської асоціації молодих адвокатів і вже наступного року матимемо за честь приймати в Києві наступну міжнародну конференцію EYBA, присвячену актуальним питанням права інтелектуальної власності, етики та питанням розвитку і використання у роботі адвоката «М'яких навичок». Після завершення Конференції відбудеться грандіозна вечірка, на якій наші молоді адвокати зможуть поспілкуватися зі своїми європейськими колегами в неформальній обстановці.

Відповідальні за напрям: Климчук Олег, Сергій Барбашин.

Блок складено на основі з Рекомендацій з організації діяльності молодіжного комітету – «UNBA NextGen» в регіонах, які впорядкувала К. Ковалевська, Заступниця Голови UNBA NextGen», а також статті члена ради комітету «UNBA NextGen» В. Мацька, щодо діяльності молодіжного комітету, що опублікована на сайті НААУ 25 лютого 2020 року.

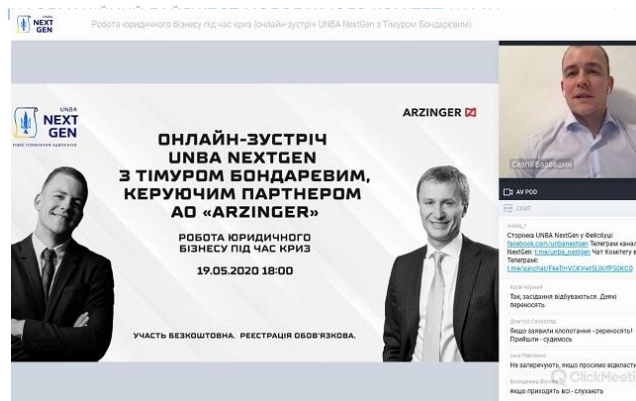
Молодіжний комітет НААУ – «UNBA NextGen» організував 6 травня 2020 року перший віртуальний майстер-клас на тему: «Що і як адвокату розказати про себе, щоб бути помітним?».

Модератором заходу виступила Заступниця Голови «UNBA NextGen» Катерина Ковалевська, а спікерами – фахівець із PR Віка Папарига та головна редакторка онлайн-журналу для юристів «Лойер» Яна Собко.

Під час майстер-класу розглянули такі питання:

1. Що та як потрібно розповідати про себе, аби бути помітним серед колег?
2. Чому важливо писати статті на професійні теми? І чому саме простою мовою? У яких виданнях їх розмішувати, аби підвищити професійний статус?

Більше інформації про проведений захід за покликанням: <https://goo.su/1ANh>.

Одним із напрямків «UNBA NextGen» є обмін досвідом та наставництво. У зв'язку із цим Комітетом заплановано проведення серії «воркшопів» з актуальних для адвокатури та юриспруденції тем.

19 травня 2020 року проведено черговий на тему: «Робота юридичного бізнесу під час кризи».

Гостем зустрічі став Тімур Бондарев – адвокат, керуючий партнер та засновник адвокатського об'єднання «ARZINGER».

Захід відкрив Голова «UNBA NextGen» Сергій Барбашин, який розповів про діяльність молодіжного комітету та окреслив актуальні питання, пов'язані з діяльністю юридичного бізнесу в період кризи.

Тімур Бондарев виклав історію створення компанії «ARZINGER», поінформував про її діяльність та досягнення, а також шлях до першої п'ятірки юридичних фірм України (за рейтингом Юридичної практики 2019 року).

Протягом заходу обговорили питання про вплив кризи на бізнес, взаємовідносини з клієнтами та колективом, переваги та недоліки дистанційної роботи у кризовий період та інше.

Детальніше про воркшоп та підсумки зустрічі за покликанням: <https://goo.su/1ANO>.

У межах своєї діяльності молодіжний комітет НААУ – «UNBA NextGen» має регіональні представництва в багатьох областях України. Настав той час, коли «NextGen» із гордістю презентує кожен регіон і знайомить Вас із його представниками.

29 січня 2020 року розпорядженням Голови Національної асоціації адвокатів України Лідії Ізюмської було створено регіональне представництво молодіжного комітету НААУ – «UNBA NextGen» у Дніпропетровській області, а регіо-

нальним представником комітету призначено адвоката Алевтину Башкєєву.

Детальніше про діяльність регіону за покликанням: <https://goo.su/10fw>.

Регіональне представництво «UNBA NextGen» у Дніпропетровській області спільно з Радою адвокатів регіону організовують онлайн-заходи підвищення кваліфікації для адвокатів

Карантинні обмеження внесли значні зміни в організацію роботи кожного адвоката: усі ми були змушені пристосуватися до нових умов. Для того, щоб карантин не став на заваді плідній праці й активному навчанню, протягом нього діяльність регіонального представництва молодіжного комітету НААУ «UNBA NextGen» була спрямована насамперед на переведення процесу підвищення кваліфікації в регіоні в онлайн-режим.

Із цією метою регіональним представництвом молодіжного комітету НААУ – «UNBA NextGen» у Дніпропетровській області спільно з Радою адвокатів Дніпропетровської області за сприяння Голови Ради Лещенко Тетяни Олександрівни та Голови Національної асоціації адвокатів України Ізвіткової Лідії Павлівни в квітні було проведено п'ять онлайн-вебінарів із підвищення кваліфікації для адвокатів.

Разом у заходах взяли участь більше 2600 адвокатів регіону, з них більше 1000 – це унікальні учасники, які брали участь у двох і більше заходах.

Про організовані онлайн-заходи квітня докладніше за покликанням: <https://goo.su/1b25>.

Протягом травня проведено понад 10 вебінарів на різні теми, починаючи від суперечок, що виникають у площині кредитних та сімейних відносин, застосування торговельних марок, дотримання норм адвокатської етики в мережі Інтернет, закінчуючи актуальною та гучною темою фінансового моніторингу. Усього в заходах узяли участь більше 6 000 адвокатів регіону.

Про заплановані заходи у травні читайте за покликанням: <https://goo.su/1b5>.

Анонсовано план онлайн-заходів із підвищення кваліфікації на червень 2020 року. План заходів за покликанням: <https://goo.su/1B50>.

Рада адвокатів Дніпропетровської області – оператор підвищення кваліфікації, який працює передусім для свого регіону, тому під час реєстрації пріоритет надається адвокатам, які стоять на обліку у Дніпропетровській області.

Дата	Тема	Час
28.05	Підвищення кваліфікації	12:00 - 14:00
01.06	Підвищення кваліфікації	12:00 - 14:00
04.06	Підвищення кваліфікації	12:00 - 14:00
07.06	Підвищення кваліфікації	12:00 - 14:00
10.06	Підвищення кваліфікації	12:00 - 14:00
13.06	Підвищення кваліфікації	12:00 - 14:00
16.06	Підвищення кваліфікації	12:00 - 14:00
19.06	Підвищення кваліфікації	12:00 - 14:00

«UNBA NextGen» відкритий для адвокатів Житомирської області

Молодіжний комітет продовжує знайомство зі своїми регіональними представництвами. За розпорядженням Голови Національної асоціації адвокатів України Лідії Ізвіткової в Житомирській області розпочало свою діяльність регіональне представництво молодіжного комітету НААУ – «UNBA NextGen», а його головою призначили Вадима Гречківського.

Більше інформації про регіон за покликанням: <https://goo.su/10fw>.

Молодіжний комітет продовжує знайомити зі своїми представництвами в регіонах. «NextGen» у Рівному.

Молодіжний комітет НААУ – «UNBA NextGen» презентує Вам ще один регіон, де понад рік активно згуртовує молодих адвокатів і влаштовує заходи з підвищення кваліфікації наш Комітет.

Рівненське представництво молодіжного комітету НААУ – «UNBA NextGen» під керівництвом адвоката **Алли Філатової** – це платформа для спілкування молодих правозахисників, у якій кожен має підтримку щодо досягнення своїх планів на майбутнє.

Детальніше про регіон та його досягнення за покликанням: <https://goo.su/1amz>.

II. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ

2.1. Актуальність теми

Кожного дня суспільство рухається вперед. Одним із кроків є зміни в усіх сферах суспільного життя, пов'язанні з використанням цифрових технологій. У 2019 році термін «діджиталізація» став наскільки вживаним серед людей, що уявити будь-який процес без електронних ресурсів неможливо. Дедалі частіше цифрові технології заповнили простір після оголошення карантину, пов'язаного з пандемією коронавірусу, адже життя іде, і потрібно рухатися далі.

У професії адвоката комунікація з державними структурами, організаціями та клієнтами є важливими аспектами діяльності. Тому станом на сьогодні використання електронних ресурсів та цифрове спілкування допомагає правозахиснику бути в курсі всіх подій та відчувати себе в тонусі.

У наступному підрозділі члени Ради «UNBA NextGen» розкрили особливості комунікації з різними інституціями, що трапляються на шляху адвоката, та висвітлили можливості діджиталізації в умовах карантину.

2.2. Статті членів Ради «UNBA NextGen» (короткий виклад змісту та покликання на повну версію статті)

Юрій Григоренко – адвокат, арбітражний керуючий, член Ради Молодіжного комітету НААУ – «UNBA NextGen», заступник Голови Комітету захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності НААУ

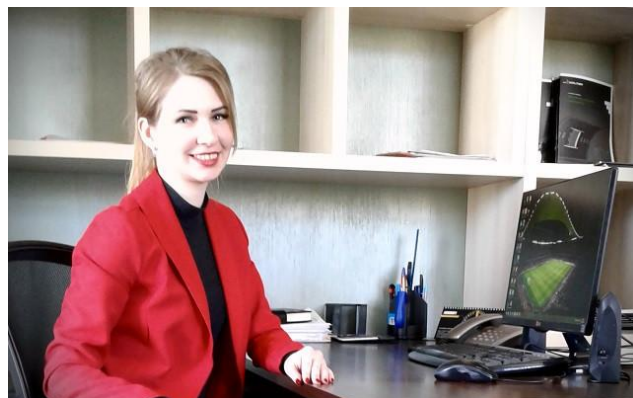
Функціонування підсистеми «Електронний суд». Про ЄСІТС та суд у режимі відеоконференцій

Як визначено процесуальними кодексами, реєстрація особи в ЄСІТС не позбавляє її права на подання документів до суду в паперовій формі. За умови, якщо позов, апеляційну чи касаційну скаргу подано до суду в електронній формі, то позивач чи особа, яка подала скаргу, повинні

подавати до суду заяви, клопотання та письмові докази виключно в електронній формі, крім випадків, коли судом буде надано дозвіл на їхнє подання в паперовому варіанті. Цікаво, що адвокати, нотаріуси, приватні виконавці, арбітражні керуючі, судові експерти, державні органи, органи місцевого самоврядування та суб'єкти господарювання державного та комунального секторів економіки в обов'язковому порядку реєструють офіційні електронні адреси в ЄСІТС. Інші ж особи оформляють свої офіційні електронні адреси в добровільному порядку за покликанням: <https://cabinet.court.gov.ua/>. Особи, які зареєстрували офіційні електронні адреси в ЄСІТС, можуть подати процесуальні чи інші документи, учинити інші процесуальні дії в електронній формі з використання власного електронного цифрового підпису (для реєстрації на порталі «Електронний суд» усім необхідно обов'язково мати електронний цифровий підпис).

Проте, «Відповідно до наказу ДСА України «Про проведення тестування підсистеми «Електронний суд» у місцевих та апеляційних судах функціонує підсистеми «Електронний суд» в тестовому режимі. Приймання та реєстрація процесуальних документів, надісланих з електронної пошти з доменним іменем «@mail.gov.ua» або з будь-яких інших доменних імен, судами не здійснюється», – про це пише «Судова влада України». Також повідомляється, що приймання та реєстрація надісланих до суду учасниками судового процесу процесуальних документів повинні здійснюватися з офіційних електронних адрес (Електронних кабінетів), які вони мають створити в «Електронному суді», розміщеному за покликанням за умови попередньої реєстрації офіційної електронної адреси (Електронного кабінету) та з обов'язковим використанням такою особою власного електронного цифрового підпису з метою обов'язкової її ідентифікації (за електронним цифровим підписом заявника як учасника справи або його представника (адвоката) для виконання положень ст. 43 ЦПК, ст. 44 КАС та запобігання ознайомлення з матеріалами справи осіб, які в дійсності не є учасниками провадження).

Публікація повної версії статті за покликанням: <https://goo.su/10fZ>.

Наталія Кіпченко, адвокат,
член Ради молодіжного комітету НААУ – «UNBA NextGen»

Використання електронного цифрового підпису у спілкуванні з податковою службою

Останнім часом ми дедалі більше можемо спостерігати,

як кількість паперових документів зменшується і все навколо переходить у цифровий формат – диджиталізується. Не винятком є й діяльність державних органів. Часи, коли треба було бігати з кабінету в кабінет та стояти в довжелезних чергах, щоб отримати якусь маленьку довідку, уже відходять у минуле.

На сьогоднішній день спілкуватися з податковою службою можна за допомогою електронного сервісу інформаційно-телекомунікаційної системи «Електронний кабінет» (далі – Електронний кабінет).

Єдине, що вам потрібне для входу, це електронний цифровий підпис (далі – ЕЦП), який можна отримати цілком безкоштовно.

Щоб зробити користування Електронним кабінетом більш простим та доступним, Державна податкова служба України на своєму офіційному сайті опублікувала відеоуроки про те, як користуватися електронними сервісами.

Електронний кабінет дає змогу оперативно, в режимі 24/7, не виходячи з дому, надіслати запити на отримання інформації, одержати відомості про суми виплачених доходів й утриманих податків, необхідні для заповнення декларації, подати декларацію про доходи та звіт по ЄСВ, перевірити стан заборгованості зі сплати податків та зборів і навіть сплатити ЄСВ. І це далеко не весь перелік.

Окрім того, обираючи засоби електронного зв'язку як спосіб подання, маємо більше часу для подання декларації про майновий стан і доходи та менше шансів пропустити граничний термін (у порівнянні з надсиланням податкової декларації поштою).

На жаль, не все працює ідеально. Так, під час заповнення податкової декларації можуть виникнути технічні помилки. Однак, незважаючи на це, система все ж дає змогу підписати декларацію електронним цифровим підписом та відправити її до податкової.

Підсумовуючи викладене вище, можна зробити висновок, що використання ЕЦП у спілкуванні з органами ДПС, зокрема через Електронний кабінет, має більше переваг, ніж недоліків, а тому сміливо надсилайте документи до податкової в електронному вигляді.

Публікація повної версії статті за покликанням:
<https://goo.su/10Fz>.

Сергій Барбашин – адвокат, керуючий партнер Trustme Law Firm, Голова «UNBA NextGen», Заступник голови комітету з інтелектуальної власності НААУ

Електронні документи: використання в господарській діяльності та суді

Актуальність електронних документів для використання в господарській діяльності, взаємодії з державними органами та суді збільшується щодня.

Законодавством України передбачена можливість укладення договору з використанням електронного підпису, а також визначені механізми, способи та порядок укладання таких договорів. Окрім підписання документів ЕЦП, на практиці можуть використовувати скановані документи зі зразками підписів та печаток; простий текстовий підпис в електронному листі; погодження з договором (офертою) може відбуватися шляхом проставлення відповідного «прапорця», «галочки» на веб-сайті.

Слід передбачити використання електронного підпису та електронних документів у договорі. Приклад застереження в договорі: Електронні копії документів та електронне листування прирівнюється до оригіналів документів (повідомлень) та не потребують затвердження на матеріальних носіях, папері. Сторони можуть окремо використовувати електронно-цифровий підпис (ЕЦП), відбитки підписів та печаток, сервіси для обміну електронними документами.

Суд наводить позицію, що в договорі повинна бути передбачена можливість електронного листування між сторонами під час його виконання. Наприклад, Касаційний господарський суд у постанові від 11.06.2019 у справі № 904/2882/1 зазначає наступне: «У договорі, укладеному між сторонами, не наведено умов щодо можливості електронного листування під час його виконання, щодо погодження між сторонами відповідних адрес для електронного листування та переліку осіб, уповноважених вести зазначене листування. З огляду на викладене, Касаційний господарський суд не бере до уваги посилення скажника на те, що суд апеляційної інстанції безпідставно не взяв до уваги наявні в матеріалах справи докази ведення між сторонами електронної переписки».

Крім того, необхідно чітко визначити перелік відповідних адрес для електронного листування. Вищий господарський суд України у постанові від 17.01.2017 у справі № 924/473/16 доходить до висновку, що надсилання документів на інші електронні адреси сторін, ніж ті, що передбачені в договорі, – «не є належними та допустимими доказами»

Отже, Електронний цифровий підпис є набором зашифрованих даних, що ідентифікує особу підписанта та засвідчує його волевиявлення. Електронний документообіг значно спрощує процес підписання та обміну документами. В Україні існують законодавчі та технічні можливості для організації процесу обміну документами в електронній формі, проте відповідні умови слід належним чином передбачати в документах (договорах, угодах тощо). Зокрема, слід засвідчити можливість електронного підписання документів, процедуру обміну електронними даними, належні реквізити сторін тощо.

Публікація повної версії статті за покликанням:
<https://goo.su/10Fz>.

Олена Мироненко-Шульган, адвокат, член Ради «UNBA NextGen»

Діджиталізація в умовах пандемії COVID-19. Електронний цифровий підпис як інструмент доступу до правосуддя

В епоху масової діджиталізації не залишається нічого іншого, як виявляти гнучкість та високу адаптаційну спроможність, не забуваючи про захист персональних даних та інформаційну гігієну. До того ж пандемія COVID-19 створила необхідність певних змін, які в іншому випадку відбувалися б іншими темпами, і діджиталізація доступу до правосуддя, безумовно, стала однією з них. Необхідність прискорення певних процесів у суспільстві, які все одно повинні відбуватись попри постійне небажання багатьох його членів щось змінювати, стала безспірним плюсом. Не винятком є й доступом до правосуддя та необхідність повноцінного функціонування системи «Електронний суд». Користування цією системою неможливе без використання електронного цифрового підпису, відсутність якого позбавляє суд можливості ідентифікувати вас як належну сторону та зареєстрованого учасника. Електронний цифровий підпис має свою історію та пов'язаний із узгодженням Україною власного законодавства з європейським. У вказаній статті надаються методичні рекомендації щодо його отримання, деякі аспекти, пов'язані з використанням.

Висновок: Держава впевнено взяла курс на зміни, без яких вона не може бути повноцінним учасником міжнародних правовідносин. Також без них узаємодія всередині держави між її громадянами та органами влади не буде вважатися ефективною. Тому, змінюючи власні сталі звички щодо ведення документообороту та соціального життя в бік діджиталізації, ми робимо зручнішим не лише власне життя, а й допомагаємо державі наблизитись до європейських стандартів.

Публікація повної версії статті за покликанням:
<https://goo.su/10G>.

Висновки

Світ змінюється з розвитком цифрових технологій, діяльність адвоката не є винятком. Якщо ще якісь п'ять чи десять років тому засідання в режимі відеоконференції було рідкісним явищем, а до подання електронних документів

ставилися скептично, то на сьогодні – це розповсюджена практика. Сучасний адвокат, на нашу думку, повинен мати у власному арсеналі всі можливі інструменти (ЕЦП, доступ до кабінету електронного суду, онлайн фіксацію електронних доказів тощо) та використовувати такі інструменти для захисту й представництва інтересів клієнтів